

'S**ebhe** P**əlv** 'paa -Galasii -nyima yoo

-Lagənyima mia -Galasii -dvdv -gv, 'ma *Pəlv 'paa 'sebhə yoo. Nyima təlva nee -Galasii -Lagənyima -yla nu, wa 'nı Zuifvv lenvgbvv təlva -gv nə, wa 'na 'ka gbu 'wvbhv. We 'deę 'gbv Pəlv yia wa 'wvcəli, 'in ɔ nee wa -yla nu, -o -ka -Zezu *Klisı dlı -gv zv, 'in -məo bhva gbu 'wv. Nu, -amiaa lenvgbvnya 'nı mneni we 'ka -aın gbu 'wvsə.

Fvsaweli

¹⁻² -Ami -Zezu Klisı *tietienyo *Pəlv -yo - Lagəbhelia weee mia -seli, -amia cəlia da -Galasiii *leglizinya 'sebhə nı 'wv. Nyima 'nı 'mı lapalı, 'in nyime yabhlogbəo 'nı we 'kəlv nya -mı. -Zezu Klisı -yo Dide -Lagə -o 'bhua o 'wv tlıtlinya glaa, ma palia 'mı la.

³ -Amiaa Dide -Lagə -yo -amiaa -Kanyo -Zezu Klisı ɻwna aın 'nyu la, 'in wa 'nye aın 'wvtvtve -dləo.

⁴ Klisı ka o 'de wla -amiaa gbvnyuuu 'gbv, o 'ka -aın pue, 'in o 'ka -aın bhla 'nyii -mını kwəə -sa, -amiaa Dide -Lagəo dvmagbv nya.

⁵ -Lagəo 'ŋni 'ylimanı 'kəmvv! *-Amənı!

-Lagəgbv -putu 'nı -mı

⁶ Amia -Lagə laa [Klisı] 'nanı nya, a 'ka o 'bıbhv sa slvı, 'in a 'ka gbvsloluso -putu 'bıbholu -Lagəgbv 'bhisa, -mvv ka 'mı ɻwegaga -svbhali.

⁷ Nu, -Lagəgbv -putu 'nı -mı. Nyima təlva mı -bha, -wa 'ybhaa wa 'ka Klisı -Lagəgbv 'bhitı saputu sa, ma nvə amiaa dlı zə bidi -bidi bidi.

8 'In, we yi -amiaa 'dεgbolu -zε, we yi yalü 'anzi yabhlo -zε, -Lagøgbv -a gbaa da aìn -yla, -o -ka we 'bhitı saputu sa, 'kple kpa o!

9 -A ka we gba aìn -yla pepe, 'in 'mv na gba 'yaa da aìn -yla -sleen: -Lagøgbv a 'nva tia, -o -ka we 'bhitı saputu sa, 'kple kpa o!

10 'Lee, nyıma 'ka 'mı 'ŋnı kwalı da in mia -talıda, yaayı, -Lagø -nu -wa yi? -Innya, -Lagø -nu in 'yıbhaa. 'Lee, in 'ka nyımaa dvdvnamanı da in mia -talıda yi? In -ka yaa nyımaa dvdvnamanıee datalıda -mı, in 'na 'ka yaa Klisı lubhononyo -zε.

*-Lagø ka -bha Pølv -sa -Zezuu *tietienyo nya*

11 Nu, na bhelia, in nee aìn -ylae: -Lagøgbv na gbaa da, we'e 'bhu nyıme -gbe.

12 Nu, we -ka -amı, nyıme 'nı 'mı we 'nyε, 'in nyıme yabhlogbø 'nı 'mı we -slolu, -Zeu Klısı -slolua 'mı we 'klu.

13 In mı bhaa *Zuifvv -Lagøbvbø -yloogblv, sa na nəa a ka we 'nv. Sa na palıa -Lagø *leglizinya 'khiyie 'wv 'kva 'titę nya, in 'ka wa lasaa 'gbv, a -yi we 'ji.

14 In mı bhaa Zuifvv -Lagøbvbø -yloogblv, in -zi na -lima 'wv Zuifv glaa, 'in in dolu -gula bhabha, in -zi wa, -amiaa dvkpası lenvgbv 'wv.

15-16 'In, -mvv weee 'yu, -Lagø ka -bha 'mı -sa pepe, -zugba in mı -slø na 'nyaaa nvkple, 'in o yia 'mı la o 'nanı nya, in 'ka o lubho nv. Da we namanıa -Lagø dvdu o 'ka 'mı 'wv o 'Yu -slolu, 'in in 'ka -møo gbv gba nyıma -wa 'nıa Zuifv -yla, -bha -bhlokpadı in 'nı nyıme yabhlogbø 'dızvwelı layıbha.

17 'In -wa -zea 'mı 'yu -Zezuu tietienya, in 'nı -maa -gbe mnı *-Zeluzalemv, nu, -bhagıgalıda in mnıa

Alabii -dvdv -gv, 'bhie, in yia lvhiti -Damasigbe nvkple.

18 -Zv ta 'plia, 'in in yia -Zeluzalemv mn̄, Piēlū yibheliee 'gbv. 'In in li o -gb̄e 'ȳl kugbua le gbu.

19 Nu, we 'n̄ Piēlū -yo Nȳmaa -Kanȳo bheli *'Zake 'wvbhu, in 'n̄ -Zezuu tietienyo -putu 'ȳl 'yli nya.

20 -We na c̄lia da ain 'wv, gb̄vz̄nv -wa, 'in -Laḡo 'de -yi we 'ji nu, in 'nia yotvbhv.

21 -Mvv 'b̄gv, 'in in yia Silii -yo Silisi -dvdv -gv mn̄.

22 Nu, Klisū leglizinya mia Zudee -dvdv -gv 'n̄ -sl̄o 'm̄ 'ȳl 'yli nya.

23 -We wa gbaa waa leglizinya 'nva zl̄me -bhlogb̄o, mv -wa nu: nȳme -o pal̄ bhaa wa 'kliȳe 'wv, 'in -Laḡgbv -we ka 'gbv o gva la, o 'ka we lasa, o m̄ -sl̄en we gbada.

24 'In wa yia -Laḡo 'n̄ni -mn̄nida -tu na 'gbv.

2

Wa ka P̄olv yibheli -Zezuu tietienyo nya

1 -Zv kugbua le -mn̄va 'plia, 'in in -yo Banabasi 'so yia -Zeluzalemv lvmn̄, 'in in yia Titi 'wvbhu, in -yo -m̄o yi 'yaa mn̄.

2 'In -Laḡo -slolua 'm̄ we 'klvv 'gbv, in yia -m̄o mn̄. In -yo nȳmaa 'yugalinya 'kad̄i 'dekpv̄a gbelia 'wlu, -Laḡgbv na gbaa -wa 'nia Zuifv̄ -yla, in ka we 'ji gba wa -yla. In 'n̄ 'ȳbha lubho in n̄va, 'in in mia n̄da, we tu 'wv bhe.

3 'In 'd̄ebhie, na n̄n̄onyo Tit̄i mia *Glek̄i nya, wa 'n̄i o *kn̄i 'wvp̄a -gla nya.

4 -Mvv bhla, yoyobhelia -t̄lv̄a -wa -bhoa zl̄me -ain lv 'wiemi, -maa 'ȳbha yaa o *kn̄i 'wvp̄ap̄ie. Waa nȳma ni ka -ain lvbho, wa 'ka -amiaa 'de -yla -tv̄ve

-Zezu Klisi nyεa -ain -yεlatititali, 'in wa 'ka -ain titee galu 'wɔnv lv.

⁵ Nu, waa nyima -mani, -a 'ni wa 'wlu zə lasləlv 'kienyii -kpua, 'in -Lagəgbu 'ka ain nyidi -tv gbvzənv nya.

⁶ 'In -wa mia leglizinyaa 'yugalinya 'kadı nya nu, -we wa -mia, we 'ni 'mi 'yiliya 'wü -lu yabhlogbəə nya -mi, -we ka gbv -wa, -Lagə'ɔ yla nyimaa ku -yo, in nɛɛ, waa nyima -mani 'ni 'mi -yla gba -gla nya nu, in nv gbv -putu yabhlo le lv.

⁷ 'In, wa ka we yibheli nu, sa -Lagə dia we 'gba Piəl 'wlu, 'in ɔ gbaa Zuifü -yla -Lagəgbu, 'sa ɔ dia 'mi we 'gba 'wlu, 'in na gbaa nyima -wa 'nia Zuifü -yla -Lagəgbu.

⁸ Nu, -Lagə -ɔ nva lubho, 'in ɔ yia Piəl ɔ tietienyo -zəlì Zuifü nyidi, mə -bhlokpadə nva lubho, 'in ɔ yi 'yaa -amı ɔ tietienyo -zəlì, nyima -wa 'nia Zuifü nyidi.

⁹ Nu, nyima -yi *"Zake, Sefasi* we -yo *Zaan, leglizinyaa 'yugalinya 'kadı nya, 'in 'nanı -Lagə nva 'mi 'wü, -maa ka we yibheli. 'In wa yia in -yo Banabası kwɛɛ kpa. Sanee 'sa -a bhlia wəlì -bhlo, -amia 'ka nyima -wa 'nia Zuifü nyidi lubho nv, 'in wamia 'ka Zuifü nyidi lubho nv.

¹⁰ Gbu yabhlogbəə wa yibhalia -ain: wa nɛɛ -a 'na dləlv leglizinyaa bobabhanya 'wü -ni, 'mə -amı nva le dlı weee nya.

Pəlv palia Piəl -yla gbv la Antiosvgbe nvkple

¹¹ 'In da Piəl nynia Antiosv, gbvnyuu ɔ nva le, in yia we ɔ 'klusvbha.

* ^{2:9} Piəl.

12 Nu, da nyuma 'Zake tiea, -maa 'nia -slə nyini, -zugba Pielı -yo -Lagənyıma -wa 'nia Zuifv lia dabvdu. 'In da -maa nynia, ɔ yia wa nya lili 'yligbeli, ɔ yia wa gwevla. -We ka gbu -wa, Zuifvv -Lagənyıma gva nyumaa knı 'wvpapie 'wv, 'ma ɔ səa.

13 'In -amıaa -Lagəbhelia Zuifv yia Pielı dlı 'sə -bhogbu lenv, 'in Banabası 'degbolu yi 'yaa we lvbho.

14 Da in 'yia we -yo nu, wa'a kpa wa 'de tıklı -Lagəgbvv gbużənvv səlv, 'in in nee Pielı -yla nyımaa -zejila 'wve: «-Mi mi Zuifv nya, 'in -in yia -wa 'nia Zuifv, -maa lenvgbv lenv, -in 'ni we Zuifvv titee səlv lenv. 'In sa -in mnenei -in 'ka gba nyıma 'nia Zuifv, wa nv -gla nya Zuifvv lenvgbv lea?»

*Zuifv -yo -wa 'nia Zuifv ka nyıma tıklı -ze dlızvzvee
'gbv*

15 -Amıa mıa, Zuifvv 'zayli -a -mıa, -a 'ni gbuñyuu -lenvnya, -wa'a zva -Lagəo tite 'nvıñwe, wa nyıdı.

16 -Mvv bhla, -a -yi we 'ji nu, -Lagə'ɔ yibheli nyıme, nyıme tıklı nya *Moizı titee 'nvıñwezvzvee 'gbv, nu, dlızvzve -bhlogbə -Zezu Klısı -gvv gbu -wa. We gbu, -amıa yi 'yaa -Zezu Klısı gbu -yəñwnu, 'in -Lagə 'ka -ain yibheli nyıma tıklı nya, -amıaa dlızvzvee Klısı 'wvv 'gbv. Nu, we 'ni titee 'nvıñwezvzvee gbu. Nu, -Lagə 'na 'ka nyıme yahlogbə yibheli nyıme tıklı nya, titee 'nvıñwezvzvee 'gbv.

17 'In, we -ka nu, tıklımımie -Lagə 'yliya 'wvv da -a mı -talıda Klısı 'gbv, 'in -a -ka 'ya gbuñyuu -lenvnya nya -mı, -wa 'nia Zuifv 'bhisa, 'lee, Klısı paa nyıma 'kvayli wa nv gbuñyuu le yi? -Inny!

18 In 'ybha zlımie in 'ka -mı tıklı -Lagə 'yu, titee 'nvıñwezvzvee 'gbv, 'in in yia we 'bıbhv. In -ka we

lu luhiti, -zugba na 'de in 'nia titee 'nuñwezvnyo 'wvnu.

¹⁹ Nu, we -ka tite -bhlo, mu -laa 'mi tlthie, 'in we -ka -ami, in ka tl titee gbegbein, 'in in 'ka 'yliyøgada -tv -Lagøo gbegbein. 'In in yia *su -gv tlili Klisi nya.

²⁰ 'In, in -ka 'yliyøgada -mi, we 'ni na de -ga 'masleen 'yliyo, nu, Klisi -gaa 'yliyo 'mi 'wv. Nu, -Lagøo 'Yu ka na zekalé -slolu, 'in o yia o 'de wla na 'gbv, o dligvzvzvee nya na ku -gaa -sleen da 'yliyo.

²¹ Nu, in 'na 'ka -Lagøo 'nanu daa gba -innya. We -ka nu, tite nu nyime tiklu -Lagøo 'yu, -zugba bhe Klisi tlia.

3

-Lagø yibhelia nyima, nyima tiklu nya Klisu dligvzvzvee 'gbv

¹ Oo -Galasii -nyima, -gwvwtvnya, nyøo -salı ain a? Wa 'ni da ain -Zezu Klisu *su -gv lakvle 'klvslolu vaa?

² Nu, gbvv go -bhlo mia da, a 'palı we 'bigv. Zuzu 'Pvpa a 'yia, tite 'nuñwezvzvee 'gbv a yia o 'yi yaayu, -Lagøgbv a 'nva, a zva dlı -gvv gbv -wa yi?

³ Sa amiaa -gv 'ka 'ya sa 'wvtva? A ka -Lagøgbvv gwedi -Lagøo Zuzu nya, 'in a 'yibha a 'ka -sleen we 'wlubha amiaa 'dæe 'tite nyaa?

⁴ -We weee 'wv a 'plılıa, bhe -wa yi? -Innya, we 'ni mneni we 'ka bhe -ze.

⁵ 'In -Lagø -ka o Zuzu ain 'nye, -zugba o nu gwedigbv le ain nyidi, amiaa titee 'nuñwezvzvee gbv -wa yaayu, -Lagøgbv a 'nva 'in a zva dlı -gvv 'gbv, o nva we le yi?

*-Lagøo dligvzvnyo *Ablaamv*

⁶ Nu, *-Lagøsebhe nee *Ablaamvv daae:

«○ ka -Lagə dlı -gv zu.

○ dlızvzvhee 'gbv,

-Lagə yia ɔ yibheli nyıme tıklı nya.»

⁷ We 'gbv, a yibheli we 'ji nı, -wa zva -Lagə dlı -gv, ma -wa Ablaamvv 'yuoyuaa 'dəbhie.

⁸ -Lagəsəbhə ka we gba, nı, nyıma -wa 'nı Zaifv, wa dlızvzvhee 'gbv -Lagə yia wa yibhelia nyıma tıklı nya, ɔ 'de 'yu. We 'gbv, -Lagə yia Ablaamv -yla wee gbuzɔnv -mını gba pepe nı:

«'Nyu wa yia dvdvgv -nyıma weeee lanjwnaa -na 'gbv.»

⁹ Ablaamu ka -Lagəo gbv -yəñwnu, 'in -Lagə yia ɔ 'nyulañwna. 'Sa -bhloo 'de -wa weeee ıwnua -Lagəo gbv -yo, -Lagə ıwnaa wa 'nyu la.

¹⁰ Nı, -wa weeee zva titee 'nviñwεzvzvne dlı -gv, mε yia wa kpaa. Nı, -Lagəsəbhə nee:

«-We weeee mia celida -Lagəo titee 'səbhə 'wv,
-ɔ'ɔ zva we 'nviñwε 'kəmvv, mε yia ɔ kpaa.»

¹¹ We mı 'ya gbuzɔnv nya, nı, nyıme yabhlogbəɔ 'nı mnenni ɔ 'ka -mı tıklı -Lagə 'yu titee 'nviñwεzvzvhee 'gbv. Nı, -Lagəsəbhə nee:

«○ -Lagə yibhelia nyıme tıklı nya dlızvzvhee 'gbv,
'yliyɔgagie -məɔ yia 'yia.»

¹² 'In tite'e 'bhv dlızvzvhee -gbə. Nı, we mı 'ya celidae:

«○ zva titee lenvgbv weeee 'nviñwε,
ɔ -tv we lenvda 'kəmvv,
'in ɔ 'ka 'yliyɔgagie 'yi.»

¹³ Klisi ka ɔ 'de meyəlatınyɔ -zəlı -amıaa 'bıgv, sanee 'sa ɔ zıtia -ain 'wv titee mε kwee. Nı, we mı celida -Lagəsəbhə 'wv:

«Nyɔɔo nyɔɔ wa -ka bızı su 'wlu,
mε mı ɔ -nu nya.»

14 Nu, sanee 'sa we nua, 'in 'nyulanjwna -weli -Lagø gbaa Ablaamv -yla, nyima -wa 'nua Zuifu, wa 'ka we 'yi -Zeu Klisu 'gbv. 'In Zuzu -Lagø gbaa o 'ka wla, -a 'ka we 'yi dlizuzuee 'gbv.

Tite -yo -lu -we -Lagø gbaa o 'ka wla

15 Na bhelia, dvdu -gvv gbu yabhlo na yia da palia: we -ka nu, weli nyime 'kaa ti, o -ka we ti sazonu sa, nyime yabhlogbo 'ni mnenei o 'ka -bha we lasal, 'in o 'na 'ka we -gv -lu yabhlogbo pal.

16 Cun, -li -we -Lagø 'kaa wla, o ka we gba Ablaamv -yo o 'yuoyu -yla. 'In -Lagøsebhø 'ni -gbae: «Ablaamv -yo o 'yuoyua,» 'in -muvv 'ka 'wlu nee nyima duuun gbu wa gba, nu, -Lagøsebhø nee sae:

«-In -yo -na 'yuoyu,»

nyime yabhlogbo we saa 'jnu, mo -wa Klisi.

17 -We in 'yibhaa in 'ka gba mu ni: -Lagø ka weli ti Ablaamv -yla, 'in o nee, -gv o yia we 'yligbea -kli. -Zvv 'wlu 'so -zv glu -bhlo 'ya kugbua (430) 'pha, 'bhie, Moizuu tite yia yi. -Muvv 'ni mnenei -muu 'ka weli -Lagø tia -bhalasal, 'in -lu -Lagø gbaa o 'ka wla, we 'ni mnenei we 'ka we lasa.

18 'In we -ka nu, 'bi -we -Lagø wlaa, titee selu wa yi we, -zugba we 'ni -lu -Lagø gbaa o 'ka wlaa selu 'bhv, 'in, -lu -we -Lagø gbaa o 'ka wla, mu -yo o -slolua o 'nanu Ablaamv -yla.

-We ka 'gbv -Lagø yia tite pal

19 'In lee -lu ka 'gbv -Lagø yi tite pal nyima -ylaa? Pal o palia we, 'in da nyima -saa o dvmagbv 'nujwe o 'ka we -slolu. 'In we 'ka 'sa lenvda -tv tuklu, 'in Ablaamvu 'yuoyu -o ka 'gbv -Lagø gbaa o 'ka Ablaamv -lu 'nye, 'in -mo o yiyibhla 'ka nyni. -Lagø

zva wee tite 'anzinya njwee, 'in 'anzinya yia Moizi 'wvbhu 'kolv nya, -Lago -yo nyuma nyidi.

20 Nu, kolv mia, nyuma 'so nyidi o mia. 'In, -Lago -debhlogbaa: o 'ni kolv -ka.

21 -Mvv gbaa nu, -li -we -Lago gbaa o 'ka wla, tite mi we -yotv nya yi? -Innya! We -ka nu, -Lago ka tite yabhlo pal, we mneni we 'ka nyuma 'yliyagagie 'nye, -zugba nyime mneni yaa o 'ka nyime tiklu -ze -Lago 'yliya 'wv, titee 'nunwenzvzvee solv.

22 We 'ni 'sa -mi, nu, -Lago -ebhe nee, dvdvgvli weee mi gbonyuuu 'tite zo. 'In -lu -we -Lago gbaa o 'ka wla, nyuma -wa njwnua -Zezuu gbu -yo, -maa 'ka we 'yi, wa dlizvzvee -Zezu Klisi -gvv 'gbv.

23 Da -Zezu Klisi dligvzv bhla 'nia -sl o nyni, -zugba -a mi -kaslvcian nya tite kwee, wee dlizvzvee -Lago 'kaa -ain 'klvslolu we wvwve nya.

24 Sanee 'sa, tite -zea -amiaa 'yliyozvnyo tiklu, 'bhie, Klisi yia yi, 'in -a 'ka nyuma tiklu -ze -Lago 'yliya 'wv, o dligvzvzvee 'gbv.

25 -Sl een, -Zezu Klisi dligvzv bhla ka nynii 'gbv, -a 'ni 'masleen oo 'yliyozvnyo -moni kwee -mi.

26 Nu, a 'de weee mi -Lago 'yua nya -Zezu Klisi dligvzvzvee 'gbv.

27 Nu, amia weee -wa wa batizea Klisi 'wv, a ka Klisi 'wvwlv -ze.

28 We 'gbv, -Lago 'yliya 'wv, 'wvssalida 'ni Zuifv -yo -wa 'nia Zuifv nyidi -mi, we 'ni gal -yo nyuma -zonu nyidi -mi, 'in we 'ni nukpasi -yo 'njwni nyidi -mi. Nu, a 'de weee -bhlo -Zezu Klisi 'wv.

29 A mi Klisi -nu nyaa 'gbv, a mi Ablaamvv 'yuoyua nya. 'Bi -Lago gbaa o 'ka wla, 'yia a yia we.

4

Nu, -a 'ni 'maslēen galı, -Lagəə 'yua -a -mia

¹ -We in 'yibhaa in 'ka gba mu ni: 'bilinyo -ka -slo
'yisləkpile nya -mi, 'wusisalida 'ni o -yo gaylo nyidi
-mi, 'in -zugba mo -wa wee 'bi weee -kanyo.

² Nu, nyuma -wa zva o, 'in -wa zva o -li 'yiliyo, o mi
wa kwee tuklu, 'in bhla -we o dide 'paa ηwεε, 'in we
nynia.

³ Nu, 'sa -bhloo 'de we mia -amiaa -nu nya. Da -a
mia zlime 'yisləkpile 'bhisa, -a mi dvdvgvv 'titenya
galı nya.

⁴ 'In, bhla -we -Lagə zva, da we nynia 'ce, o yia
o 'Yuu yoo 'pa. Nwno gwalia o, 'in o yia Zuifvv titee
zonyime -ze.

⁵ 'In -wa mia tite zo, o 'ka wa 'wuzitı. Sanee 'sa o
'kaa -ain -Lagə 'yua -zelı.

⁶ -Lagə 'ka we -slolu a mi o 'yua nyaa 'gbv, o yia
o 'Yuu Zuzu yoo 'pa -amiaa dibhe 'wv, Zuzu -o kpi
'wv: «Aba* , 'oo Dide!»

⁷ We 'gbv, -in 'ni 'maslēen gaylo, nu, -Lagə 'yu -in
-mia. 'In -in mi o 'yu nyaa 'gbv ni, -in mi 'ya 'bilinyo
nya -Lagə 'nanu solv.

Pəlv lva dlı -Galasii -nyimaa 'gbv

⁸ Zlime a -yo -Lagə 'ni weli -ka, -zugba a mi bvbəlii
galı nya, 'in -muvnya 'ni -Lagə -zonu nya -mi.

⁹ 'In -sleen a -yi -Lagə, -we in 'kaa gba mu -wa nu,
-Lagə -yi ain. Dvdvgvv 'titenya, -we 'nia 'tit 'wv
-ka, 'in -we 'na 'kaa ain -lu yabhlogbəə -yla lenv, sa a
bhitı 'ya lv -muv zoa? Sa a 'yibha a 'ka 'ya -muv galı
-zea?

* **4:6** Zuifvweli -wa. We ji -wa: «-Baba».

10 'Yli klaa, 'cv klaa, bhla klaa, we -yo -zu tolvaa 'nvwewuzvze -wa amiaa -yokpagbv.

11 Amiaa 'gbv na nva nyano: lubho weee in nva amiaa 'gbv, bhe we yia 'wotva yi?

12 Na bhelia, amia na bhubhoe, a -mi 'mi 'bhisa, -we ka gbu -wa, -am i ka na 'de nu amia 'bhisa titee gbegbein. 'In a 'ni 'mi gbvnyuu yabhlogbo -yla lenv, da in mia amiaa -gbe.

13 'In -we nva le, 'in in yia zlime amiaa -gbe -tv, 'in in yia ain -yla -Lagobgv gba, a -yi we. Gu in kaa -yoo gbu -wa.

14 Na guzu -nu mi laylagbv nya amiaa -nu nya, 'in a 'ni 'mi 'wvnye, 'in a 'ni 'mi kwnee -sa. Nu, -Lago 'anzi yabhlo 'bhisa a kpaa 'mi, -Zezu Klisu 'degbolu 'bhisa.

15 Da amiaa zlimee 'mwna -tolva? -We in 'kaa gba amiaa daa mv -wa nu, we -ka yaa 'yli wa sa -mo, -zugba a ka -mo amiaa 'yli -sa, a ka 'mi we yoo 'nye!

16 'Lee, gbvzonugbv na gbaa da ain -yla, we 'gbv in yia amiaa tonyime -ze -sleen yi?

17 Waa nyima -wa nynia ain -yela, wa 'ni amiaa zekali sazonu sa. Wa 'ybha wa 'ka ain 'mi 'bi -sa, 'in a 'ka wa 'bibholu we gbu -wa.

18 Cun, gbvzonu -wa, nyimaa zekalie -ka ain ye sazonu sa, mv nania 'yli. We -ze dli -zonu nya. A nu we le bhla weee nya, we 'na -zel na 'yibadi -bhlogbo -ni.

19 Na 'yua, amiaa 'gbv in mi 'yaa da siada lv, nee njwno -bho lizi, mo. 'In in mi 'sa siada tiklu, 'in Klisi 'ka ain 'wvladli, 'in a 'ka Klisu 'wvwlv -ze kpeen kpeen.

20 Nu, in 'ybha in 'ka bhla -minu nya ain kwesi -mi, in 'ka ain -yla gba so -putu lv. -We in 'kaa lenv

-sleen, in 'ni we -yi. Amiaa 'gbu dlilue mia da 'mi -yo.

***Agaa -yo *Salaa gbvv 'wvpaligbv**

21 A gba -slə we 'mi -yla, amia -wa 'yibhaa a 'ka Moizii tite 'nuŋwe zu, -we wee tite -minii 'sebhə gbaa, a'a 'nu wee?

22 Nu, we mi cəlida we 'wue, Ablaamv 'yi nuŋpasuyua 'so. 'Yabhlo ɔ -yo gayloŋwnɔ *Agaa gwalia, 'in -gvdu ɔ -yo nyimezənŋwnɔ *Sala gwalia.

23 Nu, 'yu ɔ -yo gayloŋwnɔ Agaa gwalia, nyimaa duŋmagbv vələ wa gwalia -məo. 'In -ɔ ɔ -yo nyimezənŋwnɔ gwalia, wəli -Lagɔ wlaa, we vələ wa gwalia -məo.

24 Wee gbvv 'wvpaligbv -minii 'ji -tɔ 'wu, waa 'ŋwni 'so -manı 'wususloluee gbu 'so wa slolua. We tianu mia, *'wususlolue -we -Lagɔ -yo Ablaamv -yo *Izlaelnyuma nua le -gəgo wa laa *Sinaii 'wlu, we yli -wa Agaa, wee 'wususloluee tite nua nyima galı 'wu.

25 Nu, Agaa mia, mə -wa Sinaii -gəgo Alabii -dvdu -gbv. Mə -wa dvdu -minı -gvv -Zeluzalemvgbe, -we ka gbu -wa, we -yo we 'yua weeee mi galı nya.

26 Nu, yalı -Zeluzalemv mia, mu -wa -Zeluzalemv -we 'nia gaylo nya -mi, 'in mu -wa -amiaa 'nyaa.

27 Nu, we mi cəlida -Lagɔsebhə 'wue:
«Gbotuŋwnɔ, a li 'muna!

Ama 'nia 'yugwaliee kuu 'convee 'ji -yi,
a 'kpi 'wu 'muna nya!

Nu, 'wunyeŋwnɔ yua yia 'wuzumania,
wa 'ka 'wuyibhaŋwnɔ 'yua 'wizi.»

28 'In amia, na bhelia, wəli -Lagɔ wlaa amia mia we -gvv 'yua nya, *Izakı 'bhisa.

29 Zlume, 'yu wa gwalia nyimaa dumagbuv səlv, mə palia -o wa gwalia -Lagəə Zuzuū səlv 'kliyie 'wv. 'In 'sa -bhloo 'de we mia desleēen nuda.

30 'In -Lagəsebhə nee lea? We nee:
«-In vu gayloŋwnə -yo o 'yu.

Nu, gayloŋwnə 'yu -yo nyimezənəŋwnə 'yu
'ni mnenei wa 'ka wa didee 'bi dlili.»

31 We 'gbv, na bhelia, -amia 'ni gayloŋwnə yua,
nyimezənəŋwnə 'yua -a -mia.

5

-Zezu Klisi ka -ain gaylo -flii -sa

1 Klisi ka -ain gaylo -flii -sa, 'in -a 'ka -amiaa 'de -yla -mə sazonu sa. A -tv -mvv səlv gege, 'in a zv amiaa 'de 'yliyə, a yi 'ya galı -ze lv.

2 A yla, -amı Pəlv nee ain -ylae: wa -ka ain *knı 'wvpa, a 'ka -mı tiklu -Lagə 'yu ni, -zugba Klisi 'ni -lu yabhlogbəə nya -mı amiaa -nv nya.

3 In nee 'ya ain -yla -tapaes, nyoo nyoo -ka knı pla, o zv tite weee 'nuŋwe -gla nya.

4 Amia -wa 'yibhaa -Lagə yibheli ain nyima tiklu nya titee səlv, a -yo Klisi ka 'wvdo. 'In -Lagəə 'nanı ka ain 'wvbo.

5 Nu, we -ka -amia, -Lagə -a dia dlı 'wv, mə yia -ain yibhelia nyima tiklu nya o 'de 'yu, 'in 'mv -a mia woda, -Lagəə Zuzuū 'tit -we nva -amiaa dlizvzve 'wv lubho, we nya.

6 Nu, -Zezu Klisi 'wv, -in 'ka knı 'wv -mioo, -in 'ni knı 'wv -mioo, -mvv 'ni gbv yabhlogbəə. Nu, -we nania 'yli, mv -wa dlizvzve -we nva gbv le nyimee zekalie nya.

A 'na 'bhitili gaylo 'wv lv -ni

7 A ka -gwagwie gwedi 'nanvv, nyeo yemani amiaa bhv 'wv, nu, a 'na zolv gbuzonv 'nvnjwe -nia?

8 -We wa gbaa ain -yla, 'in wa yia ain lu, -Lago -o laa ain, we 'nia o -gbe 'bhv.

9 'Lee, wa'a gba da «*Goo -sel'e wa palia 'floo'o 'pue weeee -yo, mu yllia wee»?

10 -Ami mia, Nyimaa -Kanyo 'wv, na dli mi ain -gv nu, amia 'na 'ka 'wlukvvn lapvpalie -putu 'yo. 'In nyime -o -ka amiaa 'wlu -nyumo, -Lago yia o -kaslv 'wvpaa.

11 We -ka -am*ı*, na bhelia, we -ka kniplagbv in mi yaa gbada gbuzonv sa, leee ka 'gbv wa pa 'mi 'kliyie 'wva? We -ka yaa 'sa -mı, -zugba, Klisu su -gv tliligbv in mia gbada, we 'na 'ka nyime yabhlogboo 'cedlo -la.

12 Nu, -wa nua amiaa dli zo bidi -bidi bidi, wa leli 'ya wa 'de!

13 Na bhelia, amiaa 'de -yla -tvtvee 'gbv -Lago yia ain la. A 'na 'yligbeli we -gv, 'in a 'ka amiaa yicee lenvgbv lenv -ni. Nu, a nvnnv lubho -yla zekalidli nya.

14 Nu, welu go -bhlo ni nvkple tite weeee 'bhaa 'wlu:
«-In -kali -na -libheyii ze -na 'de 'bhisa.»

15 Nu, -fliinuma 'bhisa, a -ka mumnuda -mı, a -ka lenvnnvda -mı, a zv amiaa 'de 'yliyo, a yi amiaa 'de klu lasa.

Zuzu 'Pvpa -galı ain 'yu

16 In nee ain -ylae: a no -Lago Zuzu solv, a yi 'masleen amiaa yicee dlivvynigbv lenv.

17 Nu, -amiaa yicee dlivvynigbv -yo -Lago Zuzu 'ni welu -bhlo -ka, 'in -Lago Zuzu -yo -amiaa yicee dlivvynigbv 'ni welu -bhlo -ka. Nu, -yo we

mımnia, 'in -we a 'yıbhaa a 'ka lenu, a yi we lenu
kwęyəmneni.

18 We -ka nı, -Lagę Zuzu -gali aın 'yu, -zugba a
'nı 'masleen tite zə -mı, 'in we 'nı 'masleen aın ńwezi.

19 'In -a -yi -amiaa 'dęe yicee lenugbu, -we -wa:
mvtñi klaa, pvinplagbu klaa, we -yo gbonyuu weee
lenu,

20 yoyolagę weee bvbue, -dlabhiaa lenu, nyıma
'wvnyinyenıe, -zlesasie, zenyinunve, 'cepapie,
-yomımnıe, zva 'wvdidie, gwepapie -pue ńwee,

21 nyıme -putuu -luu dlı 'wvnyinyie, nı nyımee
'bhabhie, nyugbalilie, 'in we -yo we 'wvwlv -gbu
tłvaa lenu. In ka we gbu aın -yla gba tıa, 'in 'mu
na gbaa -sleen da aın -yla: nyıma -wa nı 'saa, -maa
'na 'ka *-Lagę nyımaa 'wlulapilie 'wv 'bi 'yi.

22 Nı, zvzənvgbu bhva -Lagę Zuzu -gbę, mu nı:
zekalıdlı, 'mınadlı, 'wvtvtve -dlę, dlıtie, gbu -zənvu
lenu, dlı -zənu -kakie -yo weli -gvvtvtve,

23 dlı -dlę -kakie, we -yo 'dęe dlı lakpakpie 'so.
Tite'e -solv -mvu weee -yo 'wv.

24 -Wa mia [-Zezu] Klisi -nı nya, wa yicee -
yokpagbu -yo we dlıwvnyningbu, wa ka we lakvlu *su
-gbu.

25 -Lagę Zuzu ka -aın 'yliyęgagie 'nyee 'gbu, -a nı
'ya ę Zuzu solv.

26 -A 'na 'ylimanı -amiaa 'dę -nı, -a 'na lılalı 'cedlo
-nı, -a 'na nvnvv zenyi -gbę -nı.

6

A sisali 'wv amiaa -yęgbbu 'gba nya

1 Na bhelia, we -ka nı, nyıme yabhlo ka gbonyuu
lvbhili, amia -wa nıa -Lagę Zuzu solv, a 'slamanı

ɔ 'wv -Lagoo 'yloogblv. 'In a nv we le dli -dləo nya. A zu amiaa 'de 'yliyo, amia yi 'ya laylagbv ləbhili.

² A sisali 'wv amiaa -yəgbvv 'gba nya. A -ka 'sa nv, -zugba Klisu tite a bhlelia 'yli.

³ We -ka nu, nyime yabhlo pvpalı 'wlukvvn la nu, o mi nyime 'kadu nya, 'in -zugba o 'ni -lu yabhlogbəo nya -mi ni, o 'dəgbolu o nva -dawli 'wv.

⁴ Nu, nyime -o -ka -mi, o bhlı o 'dəe lenvgbv 'yliyo la, 'in -we o nva le, we -ka 'ylinanı ni, o -ka o 'de 'ylimania yi we 'wv, we -ze o 'dəbhlogbəo -yla, o 'na palı o 'de nyime -putu 'wv -ni.

⁵ 'In nyime -o -ka -mi, mo 'kaa o 'dəe 'gba 'wvbhu.

⁶ Nyime -o wa slolua -Lagəwəli, o zvzənonya mia, o 'nye we təlva nyime -o slolua we o.

⁷ A 'na nvnv amiaa 'de -dawli 'wv -ni: nyime'ε palı -Lagə gla. -We ka gbu -wa, -we nyime glva, we 'ya o yia 'kwa.

⁸ -We nania nyimee yice dvdv, o -ka we glv, tlıtlıe 'nia bhloluda -ka, 'mv o yia 'kwa. 'In, we -ka nu, -we nania -Lagoo Zuzu dvdv, 'mv o glv, 'yliyo gagie -we 'nia bhloluda -ka, 'mv o yia 'kwa.

⁹ -A 'na sıalı gbuzənvv lenve 'wv -ni. We -ka nu, 'kva 'ni -aın 'ylilawla, bhla -zənv yia yia, 'in -lu -a glva, -a 'ka we 'ya 'kwa.

¹⁰ We -ka 'sa -mi, da -a kaa bhla, -a nv nyima weee -yla gbuzənv le. -Amiaa bhelia -wa zva -Zezu Klisi dli -gv, ma -yla -a 'kaa we lenv tia.

'Dızvwəli 'wvbhlolunv -yəfvsawəli

¹¹ A yla 'səbhəe 'ya 'kadi -mını, na 'dəe sə nya in cəlia da we aın 'wv.

¹² Nyima -wa 'ybhaa a pla knı -gla nya, -wa 'ybhaa wa 'yi wa -yə gbu weee lenvda, ma -wa. Nu,

wa 'yibha tein wa 'na 'palı wa 'klyie 'wv, Klisu suu
'gbv -ni.

¹³ Nu, waa nyuma -wa dia knı la, wa 'degbolu'u zu
tite 'nɔŋwe. 'In wa 'yibha a pla knı, wa 'ka wa 'de
'yimanı nu, wa ka aın 'bi ku -yɔt.

¹⁴ We -ka -amı, -amıaa -Kanyɔ -Zezu Klisu
sugɔtlile -bhlogbɔɔ 'gbv na yimanıa na 'de. Nu,
wee suu 'gbv dudvguli yia tlı na gbegbein. 'In -amı
yia tlı dudvgulii gbegbein.

¹⁵ Nyime 'ka knı 'wv -mioo, nyime 'ni knı 'wv -
mioo, -mvv 'ni gbu. Nu, -we nania 'yli, mv -wa,
nyime -ze nyime lolu.

¹⁶ -Wa weee nəa na gbusloluwelı -mını -gv, -Lagɔɔ
'wutvtve -dlɔɔ -yo ɔ nyazidlı -mı wa -gv, 'in we -mı 'ya
-Lagɔɔ Izlaelnyima weee* -nu nya.

¹⁷ Bhla -we yia yia, nyime yabhlogbɔɔ 'na sıalı
'masleen 'mı -ni. -We ka gbu -wa, 'kpakunnya mia
da na ku -yo, mv slolua nu, -Zezuu -nu in -mia.

¹⁸ Na bhelia, -amıaa -Kanyɔ -Zezu Klisi ɔwna aın
'nyu la. -Amən!

* **6:16** We ji -wa: -Lagɔonyima tiklu.

'Wususlolue loluu 'sεbhε New Testament in Kouya

copyright © 2002 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kouya

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Information sur le droit d'auteur

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc. tous droits réservés.

Ce texte de traduction vous est rendu disponible sous termes du Creative Commons License: Attribution-Noncommercial- Pas de travaux dérivés. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) En outre, vous avez l'autorisation de mettre le texte sous différents formats de fichier, tant que vous ne changez pas le texte ou la ponctuation de la Bible.

Vous pouvez partager, copier, distribuer, transmettre et extraire des parties ou des citations de ce travail à condition que vous incluez l'information sur le droit d'auteur ci-dessus:

- Vous devez donner Attribution au travail.
- Vous ne devez pas vendre ce travail pour en tirer profit.
- Vous ne devez effectuer aucun travail dérivé qui puisse changer les mots ou la ponctuation en l'état des Saintes Ecritures.

Les autorisations au-delà du canevas de cette licence peuvent être disponibles si vous nous contactez au travers de votre demande.

Le Nouveau Testament

en Kouya

Copyright Information

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kouya

© 2002, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

6b111f8e-be6f-55f2-a7a8-c43583754a65